

Cart Co' Mque' Santiau Ye's Loo Mèn

Cart co' mque' Santiau ye's loo mèn co' ngola's loo cón che'n Crist, mèn co' mque tee re's pál.

¹ Daa co' lèe Santiau, nac daa mbi' co' nxo'f zin' zin' che'n Diox. No nac daa mbi' co' nxo'f zin' zin' cón che'n Tad Jesucrist. Daa ngue nii Diox loo gu' co' nac mèn che'n si' fchop ned mèn co' nac mèn nación Israel co' nzi tee re's dib athu loo izlyo' le'n rye nación.

Trè' ndlu' ryethe con' ndxác Diox par li Diox anggàc con' ndac loo mèn.

² Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, ndxàal tyac lezo' gu' co'se' ndxác chol yalndyub ngu's no chol yaltii loo gu'. ³ Tac gu' nonque' no naneeque' gu' co'se' ndxela's mèn no ndxáp mèn yalxla's loo Diox no loo cón che'n Diox, látha ndxác chol yaltii loo gu' par ndxác preb gu' par ñee Diox ñeene' ché' tyubdi's gu' loo Diox. Le' sya, tataa mod té'th gu' par gác gu' mèn co' ncha'la's no mèn co' nxec yèe yilo riid ryethe con'a loo gu'. ⁴ Ne'sode gu' yéc gu' setilte. Ne' ne' ta' gu' lugar lyàa xyàn lezo' gu' setilte. Ndxé'leque', tolo gác gu' mèn co' ncha'la's axta gàca loo gu', lìcque', nac gu' mèn ndac loo Diox co' mté'th, no co' mda' cuent, no co' ndyubdi's ndac loo cón che'n Diox.

⁵ Chele' chó gu' nden' ne'gácte gu' li gu' con' ndac loo co' nac cón che'n Diox, gurez gu' Diox no bna'b gu'i loo Diox. Le' sya, Diox li par gác gu' li gu' con'

ndac co' ndlya's gu'. No co'se' Diox li par gác gu' li gu' con' ndaca, ne'lide Diox con'a xal mèn co' pente nda' ndxep con' loo xtàa mèn. No ne'lide Diox loo gu' xal mèn co' asendli mbez nguix con' loo xtàa mèn. ⁶ Per chele' gu' ña'b no cuez gu' chol con' loo Diox par gàca loo gu', naquinque' yila's gu' loo Diox no gáp gu' yalxla's loo Diox le' Diox li par gàca loo gu'. No ne'gànte lezo' gu' le' Diox ne'lide nec thib con' co' ña'b gu' loo Diox. Diox lique' par gàca loo gu'. Tac mèn co' ngàn lezo' no co' ndxác chop lezo' loo cón che'n Diox, xtùuz mènà nac xal ol che'n nítto' co' nxít too mbii thib lad tedib lad loo nítto', co' nee di's, indli nèede mèn xtùuz mèn no lezo' mèn loo cón che'n Diox. ⁷ Mèn co' tataa nac xtùuz loo cón che'n Diox, indxàalte li mènà xtùuz le' Tad Diox li par gác chol con' ndac loo mènà tac Diox ne'lide con'a loo mènà. ⁸ Tac thib mbi' co' thidtene imbe see teede lezo' no indlecte lezo' mbi' cón li mbi', no axta ne'ñeede mbi' cón li mbi' thib huiz no tedib huiz, mbi'a yende mod li nèe lezo' mbi' no xtùuz mbi' cón che'n con' li mbi' thib huiz no tedib huiz.

⁹ Le' mèn hues na' co' nac mèn prob no co' iñaade nac mèn roo mèn xèn, ndxàal tyac lezo' mènà tac Diox ngo cuent nac mènà mèn co' más ntac loo Diox. No nac mènà mèn roo mèn xèn loo Diox por cón che'n Jesucrist. ¹⁰ Le' mèn hues na' co' nac mèn ric na, ndxàal ten' mènà ndxàal tyac lezo' mènà tac yende cón ntac mènà loo Diox por nac mènà mèn ric. Tac yalgon' co' ndxàp mèn ric nac xal ye' huan co' ne'xecte nen tiemp. ¹¹ Tac co'se' ndlyen huiz no anze'f ntec nso' huiz loo izlyo', le' sya, tataa mod mbiiz huan. Le' ye' co' nzo'f loo huana na, ndxà'b. Tataa mod ndlyux ye' huan co'se' ndxelo nabe's ñaa ye' huan nxyo'f ye' huan. Tataa ndxàca loo mèn

ric, ne, co'se' xèegà xèegà ndlyux rsin' mèn ric co' nac delgens co' ndli mèn ric.

Trè' ndlu' cón che'n cón li mèn co'se' cobyá' Mebizya mèn.

¹² Huen nda mèn co' nxec no mèn co' ncha'la's co'se' ndxác yalndyub ngu's no yaltii loo mèn. Diox ndxòo lezo' con' ndac co' ndli mèn. No li Diox thib con' ndac loo mèn xalque' mcàbgòn Diox li Diox loo mèn par yòo ban noque' mèn Diox thidtene, mèn co', lìcque', nque' lezo' Diox. ¹³ Co'se' chol mèn lya's aseli mèn con' ye'rsin', indxàalte li mèn xtùuz le' Diox asendli par li mèn con' ye'rsin'a. Yende xàa. Tac por part che'n Diox, yende chó thib con' nzo co' ndli par li Diox con' ye'rsin'. Ne' ne' aseli Diox par li chol mèn con' ye'rsin'. ¹⁴ Ndxé'leque', co'se' mbee ncà con' ye'rsin' mèn par cua'n mèn xquin mèn no xtol mèn xal ndryo' ndlyen' lezo'pe' mèn no xal ndyub yo'f lezo' mèn par li mèn con' ye'rsin', hora nac hor co'se' li mèn con' ye'rsin'. ¹⁵ Le' sya, ryete con' ye'rsin' co' ndryo' ndlyen' le'n lezo' mèn par li mèn, con'a ncàb xquin mèn no xtol mèn co' ndli mèn. No chele' mèn tolo cua'n xquin mèn no xtol mèn, le' sya, tataa mod càba loo mèn par ndryo' xà' mèn thib lad loo Diox thidtene co'se' ndxelo tub rez Diox cón che'n mèn.

¹⁶ Mèn huesen co' nque' lezon ñèen, gu' co' ngòole' loo cón che'n Crist, nee gu' nee gu'. Chele' gu' li xal ndli mèn, sya, tataa mod quedii gu' leque gu'. ¹⁷ Gu' naneeque' le' ryethe con' co' nac con' ndac co' angndxác loo na', Diox ndlii par angndxàca loo na'. Diox co' mbli ngòcsua' huiz no mbe' no mbyáz co' nac xnii bé', Diox thidtene ne'zye'de. Ne' ne' se' Diox mod co' ndli Diox con'

loo mèn no mod co' ndxàp Diox loo mèn. ¹⁸ Diox mda' lugar yòo ban no na' Diox thidtene por cón che'n xti's Diox co' nac di's ndac co' nac licpe' par gác na' nerleque' mèn co' yòo loo cón che'n Diox, co' gác huax mèn co' yòo ban no Diox thidtene yilóa. Tataa ndxàca tac tataa mbly'a's Diox no ngro' mblyen' lezo' Diox li Diox con'a.

Trè' ndlu' cón ndli mèn, mèn co', licque', ndxela's loo cón che'n Jesucrist.

¹⁹ Por cona, mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, ngue niin loo gu': Nalas gure thib thib gu'. No lijer gure gu' par gòn gu' di's no par ta' gu' cuent co' huenleque' co'se' ndyoodi's no mèn gu'. Per ne'gàcte gu' mèn co' ndli cuent anze'f ndxác. Ne' ne' gác gu' mèn co' ngol' di's. Ne' ne' gác gu' mèn co' setilte nso' yéc par yecloo gu' con mèn cón che'n chol con'. ²⁰ Tac mèn co' setilte ndxác nayi' no mèn co' setilte nso' yéc, mèn thidtene indlide con' co' ndxòo lezo' Diox. ²¹ Cona, ngue niin loo gu': Thidteneque' ne'tolode li gu' chol con' zab. Ne' ne' li gu' chol con' ye'rsin' co' más ndxòo lezo' mèn li mèn loo izlyo' ndxè'. Ndlyazen nado' di's nado' cuent ta' gu' lugar gòn gu' di's par tyubdi's gu' loo di's co' mbinle' gu' no co' nguaa'dle' le'n lezo' gu'. Tac di's co' mbìn gu'a, cón che'n di'sa nac co' ndlu' xá mod ndlyá' alm mèn loo con' ryes co'se' ndxela's mèn cón che'n di'sa.

²² Per ndlyazen bli gu' xal ndlu' dis co' nac di's ndac ndxè'. Indlyasten ante gòn gu' cón che'n di's ndac ndxè'. Tac chele' gu' ante ndxòn cón che'n di's ndac ndxè', no indlide gu' no indyubdi'ste gu' xal mbez di's ndac ndxè', le' sya, leque gu' nquedi gu'.

²³ Tac mèn co' ante ndxòn di's ndac no indyubdi'ste mèna xal mbez di'sa, mèna nac xal thib mbi' co' ngüi' loo loo thib spej. ²⁴ Ngüi' mbi'a loo spej xá ñaa mbi'. No ndxelo ngüi' mbi' loo spej xá ñaa mbi', ale setilte ndxathla's mbi' xá ñaa mbi'. ²⁵ Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' ndlu' le' Diox mnibe' loo mèn par li mèn con' ndac. Con' co' ñibe' Diox loo mèn por cón che'n di's ndac ndli par yende chó cuee ca' loo mèn loo cón che'n Diox. Mèn co' thidtene indxathla'ste con' co' ndxòn mèn cón che'n di's ndac, no mèn co' thidteneque' ndli nêe mèn par li mèna xal ñibe' Diox por cón che'n di's co' nac xti's Diox loo mèn par li mèn, huen nda mèna loo ryethe con' ndli mèna.

²⁶ Chele' chol mèn ndli xtùuz no nden' mèn ndli mèn cas loo Diox no ne'gácte mèn tecue'd mèn looz mèn no cued yau' ro mèn co' nque di's mèn con xtàa mèn, le' sya, leque mèna nquedi mèna. Sya, tataa mod ndlu' mèna indlide mèna cas loo Diox. ²⁷ Ngue niin loo gu': Le' mèn co' Diox mbez nac mèn co', licque', ndli cas loo Diox xud na' no co' ndli co' ndxòo lezo' Diox, mèna ndli xal ngue niin loo gu' ndxè': Ndlyath no mèn myen' ftyà'f, no xa'got viud, thib mod tedib mod co'se' nxi lezo' mèna loo chol yaltì co' ndxàc loo mèna. No ne'lide mèn co', licque', ndli cas loo Diox nec thib con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo'.

2

Trè' ndlu' indxàalte más li mèn cas loo thib xtàa mèn leque loo tedib xtàa mèn par más tyu' mèn loo thib xtàa mèn leque tedib xtàa mèn.

¹ Mèn huesen, gu' co' ndxela's loo Tad Jesucrist na' co' nac Tad roo no Tad xèn, ndlyazen ne'gàcte

gu' mèn co' más ndli cas thib mèn no co' más ndli ndyu' thib mèn loo tedib mèn làth gu'. ² Angab na'i, chele' thib mbi' co' nzo thib ani or cuen ya' no noc xab mbi' lar' huen, yòo mbi' làth gu' co'se' nqueltàa gu' loo servis, no yòo thib mbi' prob ladyox no ladre' mbe'th làth gu' leque tiempa, ³ no más ngue li gu' par ndyu' mbi' co' noc xab lar' huena, no más ngue li gu' cas mbi' no gab gu' loo mbi': Ftub trè' co'te' más huen nac ndxè'. No ndxe'leque', gab gu' loo prob mbi' ladyoxa: Le' lùu na, huàa too xquin ba'. O tua'te ftub loo yòo. ⁴ Le' sya, tataa mod leque gu' ndli par más ndyu' thib mèn leque tedib mèn làth gu'. No leque gu' ndlu' ndxàp gu' thib mod ye'rsin' co'se' más ndli gu' ndyu' thib mèn loo tedib mèn làth gu'.

⁵ Mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gu' co' anze'f nque' lezon ñèen, bìn gu' di's co' nde niin loo gu' ndxè': Diox mcui mèn prob co' nac mèn ladyox loo izlyo' ndxè' par yila's mènna loo cón che'n Diox no par gáp mènna yalxla's loo Diox no loo cón che'n Diox par tataa mod ñibe'pe' Diox loo mènna xal mcàbgòn Diox loo mèn li Diox loo men, mèn co' nque' lezo' Diox no co' ndxàp yalxla's loo Diox. ⁶ Per ndxe'leque', ale le'le' ntethon gu' mèn prob ladyox. ¿Ché' ndyac gu' inactive mèn rica mèn co' ndxan' bien con gu' no ndli mènna provech gu'; no ndxe' mèn rica gu' loo mèn nac zin' yòolau par tyub rez cón che'n gu' loo mèn nac zin' yòolau, cà'? Yende xàa. Nacque' mèn rica mèn co' ndli tataa, ¿lé'? ⁷ ¿Ché' ndyac gu' inactive mèn rica mèn co' más ñii yèe ñii tii cón che'n lèe Crist, Crist co' nac xa' roo xa' xèn? No por cón che'n Crist, mdub lèe mèn

gu' mèn co' ngòole' loo cón che'n Crist no nac gu' che'npe' Crist.

⁸ Chele' gu', lìcque', ndyubdi's loo di's co' nac thib yalnibe' más con' roo con' xèn co' mtan' Tad Diox di's loo na' xal mbez di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Fque' lezo' gu' gunèe gu' mèn co' ndxàc hues xtàa gu' xalque' ngue lezo' gu' ñèe gu' gu'. Chele' gu' tataa ngue li, ngue li gu' con' ndac. ⁹ Per chele' gu' más ndli par ndyu' thib mèn loo tedib mèn no chele' gu' más ndli cas loo thib mèn leque tedib mèn, sya, ngue cua'nque' gu' xquin gu' no ndxàp gu' dol loo Tad Diox co' mtan' di's loo mèn par li mèn xal mnibe' Diox loo mèn.

¹⁰ Chele' chol gu' nzo co' mbez ndyubdi's gu' loo ryethe con' mnibe' Tad Diox loo na' par li na' no indlide gu' thib con' co' mnibe' Tad Diox loo na' par li na'i, ncàba loo gu' le' Diox ngo cuent indyubdi'ste gu' loo nec thib con' mnibe' Tad Diox loo na' par li na'i. ¹¹ Tac leque yub Diox co' mnibe' loo mèn: Ne'lìde gu' yalburrid, leque yub Diox mnibe' loo mèn, ne: Ne'guthte gu' mèn. No por cona, chele' mèn indlide yalburrid per ndxuth mèn xtàa mèn, Diox ngo cuent le' mènà ya indyubdi'ste loo nec thib con' co' mnibe' Diox loo mèn par li mèn.

¹² Ndxàal nabe'ste tyoodi's gu' no nabe'ste gòp gu' mod par que tee ban ndac gu' loo izlyo'. Fte' lezo' gu' le' Diox tub rez cón che'n na' xalque' mnibe' Diox loo na' par tyubdi's na' loo Diox. Con' co' mnibe' Diox loo na' par li na' ncàb loo na' yende chó cuee cà' na' loo cón che'n Diox. ¹³ Mèn co' indlyatte lezo' ñèe hues xtàa mèn, lomisque' ne, Diox ne'lyatte lezo' ñèe Diox mènà co'se' tub rez Diox cón che'n mènà. Per mèn co' ndlyatque' lezo'

ñèe hues xtàa mèn, mènà yan' bien no gac con' ndac loo mènà co'se' gac hor tub rez Diox cón che'n mèn loo mènà.

Trè' ndlu' cón che'n chop ned mèn. Thib ned mèn alithe mbez ndxela's mèn loo Diox per indyubdi'ste mèn no indlide mèn con' co' ñibe' Diox loo mèn li mèn. Tedib ned mèn imbezte ndxela's mènà arid loo Diox per ndlique' mènà xalque' ñibe' Diox loo mèn par li mèn.

¹⁴ Mèn co' nac mèn huesen por cón che'n Tad Jesucrist, nde niin thib con' loo gu': ¿Ché' ndli gu' cuent con' ndac ngue li mèn loo Diox chele' mènà mbez ndxela's mènà loo Diox no yende chó con' ndac ngue li mènà loo hues xtàa mènà, cà'? Yende xàa. Ingode Diox cuent con' ndac nac co' ngue li mènà tataa. ¿Xá nee gu'? ¿Ché' ndyac gu' ante por mbez mènà ndxela's mènà no indlide mènà con' ndac loo hues xtàa mènà lyá' mènà loo con' ryes, cà'? Yende xàa. Pà gaca tataa. ¹⁵ Angab na'i, chele' thib xa'bi' o thib xa'got co' ndxàc hues xtàa na' ndyac yende xab xa' par goc xa', no lomisque', ndyac xa' yende con' hua xa' no yende con' naquin xa' co'se' nac huiz co' naquinpe' xa' con'a, ¹⁶ no chele' thib gu' gab loo mènà: Fxen ned. Byàa, ndee. Diox lyath nol ned ndal par zyal co' hual no zyal thib le' lar' par tau'l ladl. Chele' gu' tataa li no ne'ta'de gu' con' nquin mènà, ¿ché' ndyac gu' ngue li gu' con' ndac, cà'? Yende xàa. Diox ingode cuent ngue li gu' con' ndac co'se' ngue li gu' tataa. ¹⁷ Tataa ndxàca loo mèn co' alithe mbez ndxela's mènà loo Diox. Diox ingode cuent, licque', ndxela's mèn loo Diox co'se' alithe mbez mèn ndxela's mèn

loo Diox no indlide mènà con' ndac loo hues xtàa mèn co' naquin con'.

18 Per peser nzo ndxep mèn co' gab loo xtàa: Lùu mbez le' lùu ndxela's loo Diox. Per nalle' ndlyazen blu' loon xá mod non taamas mèn le' lùu ndxela's loo Diox co'se' yende chó con' ndac ndlil loo mèn co' ndxàc hues xtàal. Yende mod lila, ¿lé'? Part cón chenen, ndyaquen le' daa, ne, ndxela's loo Diox. Per ndxe'leque', daa lu' lool le' daa, lìcque', ndxela's loo Diox por con' ndac co' ndlin loo mèn co' ndxàc hues xtàa daa co' naquin con'. 19 Mbezl ndxela'sl nzo thidte Diox no maste. No huenque' ndlil co'se' tataa mbezl. Per ¿ché' ndyacl por ante mbezl ndxela'sque'l, lyá'l loo con' ryes, cà'? Yende xàa. Tac meexù' ndxela's nzo thidte Diox, ne. No axta nxi'th meexù' tant nzyeb meexù' cón gàc loo meexù' co'se' tub rez Diox cón che'n meexù' yiloa. 20 ¡Aa mèn naxèn! ¿Ché' inda'de gu' cuent no ché' tarte ñee gu' co'se' mbez mèn ndxela's mèn loo Diox no ingue lu'de mènà ngue li mènà con' ndac loo hues xtàa mèn, sya, mod co' ndxela's mènà loo Diox ingode Diox cuent le' mènà ndxela's loo Diox? 21 ¿Ché' inda'de gu' cuent, ne, leque yub Diox mblo ro no mda' Diox cuent le' Abraham ngola's loo con' co' ndxab Diox loo Abraham? Por cona, mbe' Abraham Isaac co' ngòc xgan' Abraham par ya yuth Abraham Isaac xal co'se' ndxuth mèn thib má' loo Diox tiempa, cà'? 22 Gu' nonque' no nda'que' gu' cuent cón che'n con' nda li Abraham, tataa mod mblu' Abraham le' Abraham ngola'sque' di's co' ndxab Diox loo Abraham li Diox loo Abraham. No tataa mod Abraham mbli nèe lezo' Abraham loo Diox xal ngòc di's

co' ndxab Diox loo Abraham par li Abraham con' mnibe' Diox loo Abraham li Abraham. ²³ No por con' co' mbli Abrahama, ngòcque' no mdyaaque' no mdubque' di's co' ndub loo libr co' nac xti's Diox co' mbez: Abraham ngola's di's co' ndxab Diox loo Abraham li Diox. Le' Diox na, mbloque' cuent con' co' mbli Abrahama mblu' le' Abraham ngola'sque' loo Diox. Tataa mod mdyal Diox ngòo Abraham loo cón che'n Diox. Ngoloa, leque yub Diox mblo ro ngòc Abraham amiu che'n Diox.

²⁴ Cona, ngue niin loo gu': Diox ngoque' cuent no ndyalque' Diox yòo mèn loo cón che'n Diox por cón che'n con' co' ndlu' le' mènà ndxela'sque' loo Diox. Ingode Diox cuent, lìcque', ndxela's mèn loo Diox por ante mbez mèn ndxela's mèn loo Diox. ²⁵ Lomisque', ngòc loo thib xa'got co' ngro' lèe Rahab co' ngòc thib xa'got burrid ndoore'. Por mda' Rahab posad loo mèn co' mtel' Josué, co' ngua ciuda co' ngòc làaz Rahab, no mblyath no Rahab mènà par ngro' mènà ciudaa tedib ned, Diox mdyal ngòo Rahab loo cón che'n Diox, ne, tac Rahab ngola's le' mènà mbi'th mandad che'npe' Diox. ²⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Co'se' ñèe gu' nax thib thebol non gu' por ngro xpìi thebol loo thebol, con'a nguth thebol. Lomisque' ne, mèn co' alithe mbez ndxela's mèn loo Diox no indlu'de mèn con' ndac co' ndli mèn loo hues xtàa mèn, inacte mènà mèn co', lìcque', ndxela's loo Diox.

3

Trè' ndlu' cón che'n mod co' ndyoodi's mèn.

¹ Mèn co' nac mèn huesen por cón che'n Jesu-crist, indxàalte yo arid mèn co' mbez gu' nac maistr

làth gu'. Tac gu' nanee no nda'que' gu' cuent le' na' co' ndlu' loo xtàa na' cón che'n Diox, más nayi' gàc Diox loo na' co'se' tub rez Diox cón che'n na' loo na'. ² Ryete na' ndxàp falt no ndxàp na' thib mod ye'rsin' loo huax con'. Chele' thib na' indxàpte falt no indxàpte na' mod ye'rsin' xal ndyoodi's na', le' sya, tataa ndlu' na' nac na' mèn nali no mèn nambii loo Diox. No na' co' tataa ndlia, ndxàp lezo' na' loo ryethe con' ndli na'. ³ Gu' nda'que' cuent co'se' ngòo na' fren ro thib huay, ngòo na' fren ro huay par tataa mod ndxàc nado' huay par sere seyeth mèn huay ned ndlya's mèn ya no mèn huay co'se' ndyub mèn huay. ⁴ Lomisque' ne, gu' nonque' no nda'que' gu' cuent xal ndli mèn zin' loo thib yòoyaa. Mastale' naroo yòoyaaa, le' mbii co' nxyo'f loo níttó' na, ntetee yòoyaa con fuerz co' ndxàp mbii. Lomisque' ne, ne' yòoyaa thib le' yaa co' lèe timón. Con yaaa no maste ntec pilot yòoyaa par ntetee pilot yòoyaa ned ndlya's pilot loo nít. ⁵ Tataa ndxàca loo mèn con thib le' bé! co' nac looz mèn. Gu' nonque' looz na' nac thib le' bé! lad na' co' iñaade arid naroo. Per nden' na', licque', anze'f con' roo no con' tín' ndxàc loo na' por cón che'n looz na' co'se' ndyoodi's na' no co'se' nque di's na'. Nde niin thib con' loo gu': Gu' nda'que' cuent con thib le' quii co' nac thib yéc cerri chu'th no maste nxyon' bèel le'n yii le'n den ndxep vez.

⁶ Mod co' ndyoodi's mèn ndlu' loo mèn le' xtùuz mèn no lezo' mèn nac xal thib quii no thib bèel co' ndli yalquii loo mèn. Por mod co' ndryo' ndlyen' lezo' mèn no xtùuz mèn ndyoodi's mèn ngòc nguàal con' par ndxàc huax yalquii loo mèn co', por derech, nteza' loo mèn. Tataa mod ndlu' mèn

ñaaleque' loo mèn no ndxàca loo mèn le' ryethe con'
 co' nac con' ye'rsin' che'n ye'rbiil ngue ñibe' loo
 mèn co'se' ndyoodi's mèn ngòc nguàal di'sa. No
 co'se' tataa ndli mèn, ndoo lite ndxeza' mèn no
 ndlyux yalnaban mèn loo izlyo' ndxè'. ⁷ Ndxác
 mèn ndli mèn gan par ndxàc nado' rye loo má'
 xal mbee's, no xal mbin, mbel', no rye loo má' co'
 naban le'n níttó'. Ndli mèn gan ndxàc nado' má'a
 loo mèn. ⁸ Per yende chó mèn co' thidte mènna gác li
 gan par gác nado' mèn loo mod co' ndyoodi's mèn
 loo xtàa mèn. No yende mod gáp lezo' mèn loo
 mod co' ndyoodi's mèn no loo mod co' nac mèn.
 Mod co' ndxàp mèn no mod co' ndryo' ndlyen' le'n
 lezo' mèn ndlu' loo mèn por mod co' ndyoodi's mèn
 yende mod leque mèn gáp lezo' mèn loo con' ndli
 mèn xtùuz par gác nado' mèn no par zye' mod co'
 ndxàp mèn. No con' co' ndryo' ndlyen' le'n lezo'
 mèn no le'n xtùuz mèn co' ndyoodi's mèn ndli par
 ndxeza' mèn no ndlyux mèn xal co'se' ndxuhua
 thib má' cuan' par gath má'. ⁹ Con looz na' co' tataa
 ndli ndyoodi's na', mbez na' le' Diox xud na' nac
 thib Diox roo no thib Diox xèn. No mbez na' le'
 Diox nac Diox natú'. No con leque looz na'a ñii
 yèe ñii tii na'. No nquedèe na' mèn co' nac hues
 xtàa na', mèn co' nac xin no xnaa Diox co' yub Diox
 mtocua' xal nac Diox. ¹⁰ Ngue ñiin loo gu': Lìcque',
 con leque looz mèn co' mbez mèn le' Diox nac Diox
 roo Diox xèn no Diox natú', con leque looz mènna ñii
 yèe ñii tii mèn no nquedèe mèn hues xtàa mèn. Mèn
 huesen por cón che'n Crist, por derech, indxàalte
 gàca tataa làth na'. ¹¹ ¿Xá nee gu'? ¿Ché' nzo mod
 leque co'te' ndub zib nít co' ndxu mèn, leque tya
 lyen nít nala, ne, à'? Yende xàa. ¹² Mèn huesen por

cón che'n Crist, niin loo gu' tedib vez, ne: ¿Ché' nzo mod leque yaa ngudyuug co' nda' ngudyuug ta' yaa ngudyuug xlè co' lèe aceitun? Lomisque' ne, ¿ché' nzo mod ta' thib xan' lus uv co' nda' xlè uv xlè yaa ngudyuug, à'? Yende moda, ¿lé'? Lomisque' ne, ngue niin loo gu': Yende mod zib nít nazii co'te' ndub zib nít co' ndxu mèn, ¿lé'? Cona nee di's, mèn ye'rsin' ndli con' ye'rsin'. No mèn co' nac che'npe' Diox ndli con' ndac loo hues xtàa mèn.

Trè' ndlu' co' nac licpe' co' ndxác mèn.

¹³ Chele' làth gu' nzo ndxep mèn co' ndli gu' cuent ndxác no co' ndli gu' cuent ndxaa'd di's, ndxàal lu' mènna con' co' ndxác mènna por mod co' nque tee ban ndac mènna no por mod co' nac mènna mèn nado' loo hues xtàa mèn. ¹⁴ Per chele' ndxep gu' ndxòo xyàn lezo' no ndxàn lezo' gu' ñèe gu' xtàa gu' no ndoo lezo' gu' li gu' con' par ante ñèe loon gu' que no gu' con', le' sya, chele' gu' tataa ngue li, indxàalte tye's gu' loo con' ndxác gu'. Tac con' ndxác gu'a, le'i ndli par leque gu' nquedii gu' no ncà gu' loo con' co' nac con' licpe'. ¹⁵ Tac con' co' ndli gu' cuent ndxác gu', inacte con' ngue lyath no Diox gu' par ndxác gu' li gu' tataa. Ndxé'leque', con' co' ndli gu' cuent ndxác gu'a nac con' co' alithe ndye'th xtùuz yéc mèn loo izlyo' ndxè'. No naca con' ndli yub Mebizya loo gu' par li gu' cuent ndxác gu'. ¹⁶ Tac co'te' nzo mèn co' ndxàn lezo' ñèe xtàa no co'te' nzo mèn co' ante ñèe loon que no mèn che'n mèn, tya mbe yoo mèn no ndxác rye loothe con' ye'rsin' làth mèn. ¹⁷ Men co' ndlyath no Diox par ndxác mènna, mènna indxòode lezo' loo chol con' ye'rsin' co' nac cón che'n xab izlyo'. Nac mènna mèn

nado' co' mbe ban rye nda mèn no rye ndye'th mèn làth xtàa mèn. No ndoo lezo' mènà lí mènà ante con' ndac. Mènà nac mèn co' indlide par más ndyu' thìb xtàa mèn loo tedib xtàa mèn. Nac mènà mèn co' intembìide ro no co' intembìide xti's loo mèn. ¹⁸ Le' mèn co' ncuà'n mod par tu' tàl mènà lezo' taamas mèn loo chol con' ye'rsin' na, gàca loo mènà nambìi no nalì que tee ban mènà loo Diox.

4

Trè'ndlu' cón che'n mèn co' anze'fndxòo lezo' que tee ban loo cón che'n xab izlyo'.

¹ Nde niin thìb con' loo gu': ¿Pá ned nde di's no cuent no yalgyoo co' ndxàc làth gu' ba', à'? Na nii loo gu': Le'i nde no le'i ndxàc loo gu' por ryethe con' ye'rsin' co' ndryo' ndlyen' le'n lezo' gu' co' toloque' ndli nzi yoo gu' làth xtàa gu'. ² Gu' ndlya's que no gu' ndxep con'. No co'se' yende mod que no gu'i, ndxàn lezo' gu' ñèe gu' xtàa gu' axta ndxuth gu' xtàa gu'. Ndxàn lezo' gu' ñèe gu' xtàa gu' por cón che'n con' co' iñaade arid ntac co' ngue no xtàa gu'. No co'se' yende mod que no gu'i, sya, ntlo gu', ncuà'n gu' xó' no ngyoo gu' con' xtàa gu'. Yende mod que no gu' co' ndlya's gu' que no gu' tac imbezte gu'i no iña'bte gu'i loo Diox co'se' mbez gu' Diox. ³ Per mastale' ña'b gu'i loo Diox, Diox ne'lìde par que no gu'i. Tac co'se' ña'b gu' con' loo Diox, Diox nonle' xal nac xtùuz ye'rsin' co' ngue lí gu' cón che'n con' ngue na'b gu' loo Diox. Ale ña'b gu' con' loo Diox ante par ta' gu' gust lezo' gu' no maste. ⁴ ¿Aa mèn co' ndlya's yòo loo cón che'n Diox no co' ndlya's que tee loo cón che'n xab izlyo' loo izlyo' leque tiemp! ¿Ché' ne'ta'de gu' cuent no ché'

inonte gu' le' mèn co' más ndxòo lezo' ndli co' nac cón che'n xab izlyo', mènà nac ngolo ngola's loo cón che'n Diox no loo Diox, à'? Aa. Tataaque' naca. Chol mèn co' más ndxòo lezo' ndli con' co' nac cón che'n xab izlyo', licque', mènà ndxàc ngolo ngola's loo cón che'n Diox no loo Diox. ⁵ ¿Ché' ndyac gu' no ché' ndli gu' cuent angndub di's loo libr co' nac xti's Diox co' mbez:

Le' Xpii Natú' che'n Diox co' Diox mtel' par yòo Xpii Natú' loo na' par ban no Xpii Natú' na' por tant nque' lezo' Xpii Natú' na', indlá'de Xpii Natú' na' par li na' con' ye'rsin' par cua'n na' xquin na' no xtol na' loo Diox, cà'?

Tyè'. Inacte di'sa di's co' angndub loo libr co' nac xti's Diox. Lìcque' nac di'sa.

⁶ Per ndxe'leque', Diox ndlyath no na' con con' ndac co' ndli Diox anggàc loo na'. Loo libr co' nac xti's Diox ndub di's co' mbez:

Le' Diox ndxecloo no ndxàc Diox ngolo ngola's loo mèn co' ndye's. Per ndlyath no Diox mèn co' nac mèn nado' con con' ndac co' nac che'n Diox co' ndli Diox angndxàc loo mènà.

⁷ Fta' gu' lugar, tá, ftubdi's gu' loo ryethe con' co' ñibe' Diox loo gu' par li gu'i. Ne'ta'de gu' lugar ñibe' Mebizya loo gu' nec thib mod no nec tedib mod loo co' nac cón che'n Mebizya. Le' sya, tataa mod ne'bii gaxte Mebizya loo gu'. Lá' Mebizya gu' co'te' nziri' gu' loo Diox. ⁸ Ftolo gòo gu' loo cón che'n Diox par tolo ta' gu' cuent cón nac cón che'n Diox no par tolo li nèe gu' gu' loo cón che'n Diox. Chele' gu' tataa li, Diox altant tyoo par tolo li Diox anggàc más con' ndac loo gu'. Mèn co' ndxàp xtol, gòc gu' mèn co' lyàa yéc no co' lyàa lezo' loo Diox par

yumbiì xtùuz gu' no par yumbiì lezo' gu' loo cón che'n Diox xal co'se' tech mèn ya' mèn par nambiì yan' ya' mèn. Le' gu' co' nac chop loo chop la's co' lya's que' lezo' Diox no co' ndlya's leque tiemp li co' nac cón che'n xab izlyo' na, blàa yéc gu' no blàa lezo' gu' loo Diox par zye' mod co' ndxàp gu' ba' par thib líte yéc gu' no thib líte lezo' gu' yòo gu' loo cón che'n Diox. ⁹ Lomisque', ngue niin loo gu', ne, mèn co' ndxàp xtol no mèn co' nac chop loo chop la's loo cón che'n Diox: Fxi yéc gu' no fxi lezo' gu'. Bín' gu' no grozèe yath gu'. No ne'tolode ta' gu' gust lezo' gu' loo ryethe con' ye'rsin' co' ndli gu'. Lugar de xiis gu', más quee lezo' gu' bín' gu'. No lugar de nzo'f nde' nzo'f ndla' lezo' gu', más quee lezo' gu' bín' gu'. ¹⁰ Gòc gu' mèn co', lìcque', ngòc mèn nado' loo Diox. Le' Diox na, li gàc gu' mèn roo mèn xèn loo Diox yiloo.

Mèn co' ndub rez cón che'n hues xtàa mèn.

¹¹ Mèn huesen por cón che'n Jesucrist, ne'ñii yèede gu' no ne'ñii tiide gu' cón che'n thib hues xtàa gu' no cón che'n tedib hues xtàa gu'. Tac mèn co' ñii yèe ñii tii cón che'n thib mèn co' ndxàc hues mèn por cón che'n Crist, o chele' mèn nii ngòc nguàal con' cón che'n mèn co' ndxàc hues xtàa mèn, mèn nxìis no di's co' nac yalnibe' co' nac más con' roo con' xèn co' mnibe' Tad loo na' par li na'. Le' sya, tataa mod ndub rez mèn cón che'n con' co' mnibe' Tad loo na' li na' par ñee mèn inquinte tyubdi's mèn xal mnibe' Tad loo mèn li mèn. No chele' gu' ndub rez cón che'n co' mnibe' Tad loo na' li na', le' sya, lugar de tyubdi's gu' loo con' mnibe' Diox loo na' li na', ale ndxàc gu' mèn co' ndub rez cón che'n con' co' mnibe' Diox loo na' li na'. ¹² Per nalle' ngue

niin loo gu': Thidte xa' co' nac Diox nac xa' co' nzo co' ñibe' loo mèn loo izlyo' ndxè' par li mèn con' co' ñibe' thidte Diox. No lomisque' ne, leque yub xa' co' nac Diox co' ñibe' loo mèn, nac xa' co' ndub rez cón che'n mèn loo mèn. No leque Diox nac xa' co' ntelá' mèn loo con' ryes. No nac Diox xa' co' co' xà' mèn loo Diox thidtene yilo gath mèn. ¿Per gu', à'? ¿Cón nac gu' par ñii yèe gu' no ñii tì gu' ngòc nguàal con' cón che'n hues xtàa gu', à'? Yende cón nac gu' par li gu' tataa, ¿lé'?

Yende chó mèn non cón gac loo mèn thib huiz no tedib huiz.

¹³ Nalle', bìn gu' tedib con' ngue niin loo gu': Gu' co' mbez: Yé' o huize' nda li na' delgens na' loo thib ciuda o chó cuida. Más huen ya na' no yo na' tya thib lín' par li na' delgens no li na' gan huax tmi. ¹⁴ No ne'ñeede gu' cón gac thib huiz tedib huiz. ¿Xá nee gu'? ¿Cón nac yalnaban mèn? Yalnaban mèn nac xal thib beu co' setilte ndxetoo. No yiloa, setilte ndyon' beu. ¹⁵ Con' co' más huen ndxàal gab gu' nac di's ndxè': Chele' Tad Diox ndlya's no chele' Tad Diox nee lezo', tolo ban na' taandxep tiemp. Sya, li na' thib con' no li na' tedib con' xal nee lezo' Tad Diox. ¹⁶ Per nalle', ale ndxe'leque', ale más ndyac lezo' gu' por gust co' nda' gu' lezo' gu', ndyoodi's gu' di's naxal' no di's nate's. No rye mod co' ndyoodi's gu'a nac con' ye'rsin'túb. ¹⁷ Mèn co' nanee no ndxác mèn li mèn con' ndac no inclide mèn con' ndaca, mèn ncu'a'n xquin mèn no ncu'a'n mèn xtol mèn loo Diox.

5

Trè' ndlu' loo mèn ric xá mod ndxàal que tee ban mèn ric loo izlyo' ndxè'.

¹ Bìn gu' di's co' nde niin loo gu' ndxè', mèn ric: Más quee lezo' gu' bín' gu' no grozèe yath gu' por yaltii no nesida co' gac loo gu' yiloa. ² Ryete yalgon' co' ndxàp gu', le'i nzi yà'ble'. No ryete xab gu' co' ndxàp gu', le'i ngue yuhuale' mbèd. ³ Lomisque' ne, tmi or no tmi plat co' ndxàp gu', le'i ndoo quée beule'. No ngue yuhuale' yòoi. Lomisque' ne, xalque' nzi yiza' tmi or no tmi plat co' ndxàp gu', le'i ndlu' loo gu' co' gac loo gu'. No tiempa ten' gu' huax yalnè tín' no anze'f xi lezo' gu' xal co'se' ntec nso' quii bèel lad mèn. Tataa gaca loo gu' tac gu' mque no thib bàn yalgon' le'n tiemp co' nac lult tiemp ndxè'. ⁴ Centav co' mdix gu' loo mèn co' mque zin' co' mthop cosech gu', centav co' ne'nguixte gu' complet loo mèn, por centava no maste càba loo gu' le' Diox li tyactii gu' co'se' tub rez Diox cón che'n gu'. Lomisque' ne, Tad Diox, co' ñibe' loo ryethe angl co' nac solndad loo Tad Diox, mbìnque' di's co' mco ñee mèn co' mque rsin' gu' co' ne'nguixte gu' complet mcàa mèn co' mque rsin' gu'. ⁵ Loo izlyo' ndxè' anze'f mque tee ta' gu' gust lezo' gu' loo ryethe con' co' mque tee li gu'. Alithe mque tee yuhua gu' axtaque' mcha' gu' xal thib laa ngon co' ndoosua' par guth mèn ngon yiloa. ⁶ Mquexù' mque' fals gu' mèn no mbeth gu' mèn co' yende chó xquin ngòp mastale' mbral mèn par nglá' mèn la's ya' gu'. Per ne'ngacte ngli mèn gan nglá' mèn la's ya' gu'.

Di's co' ndlu' cón che'n mèn co' ncha'la's loo mèn co' mbez Diox.

⁷ Cona, ngue niin loo gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Crist: Fxec gu' no fcha'la's gu' axta co'se' zin huiz no zin ze co'se' yi'th Tad Jesucrist loo izlyo' tedib vez. Gu' nonque' le' mèn co' nque zin' loo xyòn mèn, mènna nxec no mbed no ncha'la's mènna no nzi quee lezo' mènna axta co'se' lyàa yuu ndlyo. No mbed mèn axta ri'th tiemp yuu co' nac yuu bluz par tlo thop mèn cosech co' anze'f ntac co' nac co' mbli mèn zin' loo xyòn mèn. ⁸ Ngue niin loo gu', ne: Fcha'la's gu' no ne'tyoo xà'de lezo' gu' por con' co' ndxàc loo gu' por cón che'n Diox tac huiz, co' gac huiz co'se' yi'th Tad Jesus loo izlyo' ndxè' tedib vez, nde zin' gaxle'. ⁹ Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, ne'co ñeede gu' cón che'n hues xtàa gu' par ne'tub rezte Diox cón che'n gu'. Jesucrist co' tub rez cón che'n ryethe mèn loo mènna, yamerle' yi'th Tad Jesucrist loo izlyo' ndxè' tedib vez. ¹⁰ Mèn huesen por cón che'n Jesucrist, gòc gu' xal mèn co' mxec no co' mxactii no co' mcha'la's, mèn co' mde'th di's co' ndxab Diox xal mnibe' Diox li mèn tiempa. ¹¹ Nu' nden' no ndyac nu' huen nda mèn no ndyac lezo' mèn, mèn co' nxec no co' ncha'la's co'se' ndyactii mèn por cón che'n Tad Jesús. Gu' mbìnque' no nda'que' gu' cuent quetal mxec Job no mcha'la's Job co'se' mxactii Job no co'se' ngòc yaltii no yalquii loo Job. Nonque' gu' no nda'que' gu' cuent xá mod mblyath no Tad Diox Job co'se' ngolo mxactii Job par mblo xtàa Tad Diox ryethe con' co' mblyux loo Job. No ngoloa, masre' con' mque no Job. Cona, non na' axta arid ndlyat lezo' Diox ñèe Diox mèn.

¹² Per thib con' más ndlyazen niin loo gu', mèn huesen por cón che'n Crist: Co'se' lya's gu' li nèe gu' di's co' gab gu', ne' por chu'th ne'te'thte gu' lèe bé'. Ne' ne' te'th gu' lèe izlyo'. Ne' ne' te'th gu' lèe tedib con'. Más huen gab gu': Aa, tataa gàca, xàa. No más huen gab gu': Ne'ñeeda. Ne'ñeeda, xàa, par tataa mod ne'zib quìide Diox gu'.

¹³ Chele' chol hues xtàa gu' co' nzi xi lezo' por ndxàc yaltii loo hues xtàa gu'a, ndxàal cuez hues xtàa gu'a loo Diox por cón che'n co' ndxàc loo hues xtàa gu'a. Lomisque' ne, chele' chol hues xtàa gu' ndyac lezo' por ndxàc con' ndac loo hues xtàa gu'a, ndxàal gol ro hues xtàa gu' himn loo Diox xal ndye'th di's co' nzo mod gab hues xtàa gu' loo Diox por con' roo con' xèn co' ndli Diox loo hues xtàa gu'. ¹⁴ Lomisque', ngue niin loo gu', ne: Chele' chol hues xtàa gu' ndyac nen, ndxàal cuez hues xtàa gu'a rye mèngool co' nqueltàa loo cón che'n Diox par cuez mèngoola lèe Diox por cón che'n mèn yíza. No ndxàal tà mèngoola aceit lad mèn yíza por lèe Tad Jesús. ¹⁵ No co'se' mbez mèn Diox no ndxela's mèn dib nzo yéc mèn no dib nzo lezo' mèn, mènà yiche no yite'f loo yíza. No mènà yac no yiche no yite'f mènà tac Diox teyac mènà. No lomisque', chele' mèn yíza mcua'n xtol, xtol mèn yíza mdyon' leque hora chele' mèn yíza mna'b loo Diox ton' Diox xtol mèn yíza. ¹⁶ Por cona, ngue niin loo gu': Xop dol gu' cón che'n xtol gu' loo Diox láth mbez gu' Diox con hues xtàa gu'. Lomisque', ndlyazen gurez gu' Diox thib gu' no tedib gu', gu' co' nac hues xtàa, par tataa mod teyac Diox mèn yíz co' ndyac nen làth gu'. No yiche no yite'f mènà làth gu'. No

co'se' mbez mèn Diox co'se', licque', nac mèn mèn ndac loo Diox, Diox ndxòn di's co' mbez mènna loo Diox no tataa mod li Diox cas di's co' mbez mènna loo Diox. ¹⁷ Gu' nda'que' cuent le' Lii co' ngòc mbi' co' mde'th di's co' ndxab Diox, Lii ngòc thib mbi' lalque' xal na'. Co'se' mbrez Lii Diox no mna'b Lii loo Diox co'te' ngo Lii tiempa par ne'lyàade yuu, mbìn Diox ro Lii no ne'nglàade yuu le'n son lin' narol tya. ¹⁸ Ngoloa, co'se' mbere Lii, mbrez Lii Diox no mna'b Lii loo Diox tedib vez par lyàa yuu, mbere yuu, ngulàa yuu tedib vez co'te' ngo Liia. No mèn co' ngo ban tya mthop cosech.

¹⁹ Gu' co' nac mèn huesen por cón che'n Jesucrist, chele' chol gu' ndyoo xà' lezo' loo cón che'n Diox co' nac licpe' no ngo tac lezo' gu' loo cón che'n Diox, no làth xtau'a nzo thib mèn co' ndyoodi's no gu' no co' nco'x loo gu' par bere gu', yòo gu' loo cón che'n Diox tedib vez, bìn gu' ro mènna. ²⁰ Ndlyazen ta' gu' cuent co' huenleque', le' chol mèn co' ndyoodi's no mèn no co' nco'x loo mèn co' mcua'n xtol no co' nzi tee thib ned co' nac ned ye'rsin' par bere mèn co' mcua'n xtola, yòo mèn co' mcua'n xtola loo cón che'n Diox tedib vez, mènna li par lyá' alm mèn no xpìi mèn co' ngòp xtola loo quìi no loo bèel co'te' tyacti mèn yiloa. No lomisque', li mènna le' rye xtol co' mcua'n mèn co' ngro xà' loo cón che'n Diox tyon' co'se' bere mènna, yòo mènna loo cón che'n Diox tedib vez.

**Testament cub co' nac di's ndac che'n Tad
Jesucrist
New Testament in Zapotec, Miahuatlán
(MX:zam:Zapotec, Miahuatlán)**

copyright © 1971 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Miahuatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Miahuatlán [zam], Mexico

Copyright Information

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Miahuatlán

© 1971, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

64c75c38-fe26-5ca1-b0d8-d75cd0576d77